

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 509

van **TOM VAN GRIEKEN**

datum: 13 juli 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Doorrekening schoolkosten aan ouders - Principe en betwistingen

Artikel 24 van de Grondwet luidt: "De toegang tot het onderwijs is kosteloos tot het einde van de leerplicht." Die kosteloosheid heeft dus betrekking op het basis- en secundair onderwijs. In werkelijkheid lopen de kosten van een schoolgaand kind vaak hoog op, vooral in het secundair onderwijs waar er geen maximumfactuur van toepassing is. Het spreekt echter vanzelf dat de school niet voor om het even wat bijdragen kan vragen, anders is er van kosteloos onderwijs geen sprake meer. Ouders contacteerden me met bedenkingen over de secundaire school die kosten voor het gebruik van het digitale leerplatform Smartschool doorrekent aan de ouders van de leerlingen en een bijdrage vraagt voor het gebruik van de refter. Ouders kunnen klacht indienen bij de Commissie zorgvuldig bestuur, maar vanzelfsprekend is dit allerm minst evident wanneer hun kinderen in dezelfde school nog onderwijs genieten.

1. Welke kosten mag een school doorrekenen en welke niet? Kunnen kosten voor Smartschool worden doorgerekend en kan een school een bijdrage vragen voor het gebruik van een refter? Waarom (niet)?
2. Op welke wijze wordt deze informatie gecommuniceerd naar scholen en ouders?
3. Op welke manier wordt het toezicht op scholen met betrekking tot doorrekening van kosten georganiseerd?
4. Van hoeveel scholen werd vastgesteld dat ze kosten doorrekenden die ze niet hadden mogen doorrekenen?

Graag de (uitgesplitste) cijfers voor het schooljaar 2016-2017 en 2017-2018.

5. Tot welke netten behoorden de scholen die in overtreding waren?
6. Op welke manier worden ouders bijgestaan die vaststellen dat de school waar hun kind onderwijs geniet ten onrechte kosten aanrekent, maar die ervoor terugdeinzen om klacht in te dienen bij de commissie zorgvuldig bestuur omwille van mogelijke gevolgen voor hun kinderen?
7. Welke nieuwe initiatieven neemt de minister desgevallend nog in dit verband?

ANTWOORD

op vraag nr. 509 van 13 juli 2018

van **TOM VAN GRIEKEN**

1. De toegang tot het leerplichtonderwijs is gratis, er mag dus geen inschrijvingsgeld gevraagd worden. Bepaalde kosten kan de school echter wel aanrekenen.

In het basisonderwijs zijn de materialen en activiteiten die strikt noodzakelijk zijn voor de eindtermen en ontwikkelingsdoelen gratis. Er bestaat een lijst van kosteloze materialen (deze gaat in bijlage). Voor andere kosten geldt in het basisonderwijs de maximumfactuur, waarbinnen een onderscheid gemaakt wordt tussen de scherpe en de minder scherpe maximumfactuur. De scherpe maximumfactuur omvat de materialen en activiteiten die niet strikt noodzakelijk zijn voor de eindtermen en ontwikkelingsdoelen (toneelbezoek, daguitstappen, sportactiviteiten, tijdschriften,...) en bedraagt voor het schooljaar 2018-2019 45 euro in het kleuteronderwijs en 85 euro in het lager onderwijs. De minder scherpe maximumfactuur betreft de meerdaagse uitstappen en bedraagt voor het basisonderwijs 435 euro in het schooljaar 2018-2019. De meerdaagse uitstappen waarop de scherpe maximumfactuur betrekking heeft moeten wel geheel of gedeeltelijk binnen de schooluren vallen.

Scholen kunnen nog andere diensten en producten aanbieden zoals buitenschoolse kinderopvang, middagtoezicht, maaltijden, drankjes, schoolbus, sportaanbod of lessen

Frans na schooltijd. Dat zijn zaken waarvan er naar eigen keuze al dan niet gebruik wordt gemaakt, deze vallen ook buiten de maximumfactuur.

In het secundair onderwijs bestaat geen maximumfactuur, kosten kunnen dus sterk verschillen van school tot school. Een school voor secundair onderwijs kan een bijdrage vragen voor:

- Didactisch materiaal: boeken of kopieën die nodig zijn voor de lessen,....
- Bepaalde activiteiten: theaterbezoek, meerdaagse uitstappen,...
- Diensten en producten: maaltijden, drankjes, middagtoezicht, opvang, schoolbus,...

Die bijdrage mag niet te hoog zijn en moet in correcte relatie staan tot wat pedagogisch wil bereikt worden. Sommige studierichtingen zijn uiteraard inherent kostengevoeliger dan anderen.

Zoals u zelf aangeeft, kunnen ouders bij discussies m.b.t. de aangerekende kosten terecht bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur. Hun adviezen over de diverse thema's vindt u op: <http://www.agodi.be/czb-adviezen-en-beslissingen-kostenloze-toegang-secundair-onderwijs>

2. De ouders worden bij de start van het schooljaar op de hoogte gebracht van de te verwachten schoolkosten in de bijdrageregeling. Deze bijdrageregeling moet vooraf ook besproken en voorgelegd worden in de schoolraad, de ouders zijn hierin vertegenwoordigd. De bijdrageregeling maakt onderdeel uit van het schoolreglement dat door de ouders voor akkoord wordt ondertekend.

3. Er is geen specifiek toezicht op het aanrekenen van schoolkosten aan de ouders en leerlingen. Ouders kunnen met eventuele klachten wel altijd terecht bij de school of de schoolraad, een verdere stap is het vragen van advies of het indienen van een klacht bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur.
4. Hierover worden geen gegevens bijgehouden.
5. Hierover worden geen gegevens bijgehouden.
6. Zoals reeds hoger vermeld moet de bijdrageregeling door de schoolraad besproken worden. Indien de ouders onregelmatigheden zouden vaststellen kunnen zij hierover eerst met de school of de schoolraad zelf contact opnemen.
7. Het project Samen Tegen Onbetaalde Schoolfacturen heeft in het schooljaar 2017-2018 een 45-tal scholen intensief begeleid om het stijgend aantal onbetaalde schoolfacturen te voorkomen en/of weg te werken. Het project focust op navorming van onderwijspersoneel zodat zij efficiënter kunnen inspelen op uitdagingen inzake armoede en waarbij gewerkt wordt naar een optimaal kostenbeheersingsbeleid binnen de school. Voor het schooljaar 2018-2019 worden opnieuw een 45-tal scholen begeleid. Het project helpt de scholen zodoende om bewuster om te gaan met schoolkosten.

BIJLAGE

Lijst met kosteloze materialen in het Basisonderwijs